

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”

Факультет прикладної математики
Кафедра програмного забезпечення комп’ютерних систем

Лабораторна робота № 2
з дисципліни «Бази даних та засоби управління»
тема “Створення додатку бази даних, орієнтованого на взаємодію з СУБД”

Виконав
Студент I курсу
групи КП-01

Беліцький Олександр Сергійович

Перевірів
“ ____ ” “ ____ ” 20__ р.
викладач

Радченко Константин
Олександрович

Мета роботи

Метою роботи є здобуття вмінь програмування прикладних додатків баз даних SQLite.

Постановка завдання

1. Реалізувати функції внесення, редагування та видалення даних у таблицях бази даних, створених у лабораторній роботі No1, засобами консольного інтерфейсу.
2. Передбачити автоматичне пакетне генерування «рандомізованих» даних у базі.
3. Забезпечити реалізацію пошуку за декількома атрибутами з двох та більше сутностей одночасно: для числових атрибутів – у рамках діапазону, для рядкових – як шаблон функції LIKE оператора SELECT SQL, для логічного типу – значення True/False, для дат – у рамках діапазону дат.
4. Програмний код виконати згідно шаблону MVC (модель-подання-контролер).

Приклади результатів

1. Робота команди *INSERT*:

- з валідними даними:

```
Enter command: insert train
Enter directions: Kiyv - Rivne
Enter manufacturer: Man
Operation successful

Enter command: insert carriage
Enter type: cargo
Enter manufacturer: Renault
Operation successful

Enter command: insert seat
Enter type: odrinary
Enter carriageId: 4
Operation successful
```

записи в базі даних:

Таблиця: train			
	id	directions	manufacturer
	...	Фільтр	Фільтр
1	1	Odessa	ZAZ
2	2	Kiyv - Odessa	Man
3	3	Kiyv - Rivne	Man

Таблиця: carriage			
	id	type	manufacturer
	...	Фільтр	Фільтр
1	1	Cargo	Renault
2	4	passenger	Mersedes
3	5	passenger	Man

Таблиця: seat			
	id ▼ ¹	type	carriageId
	Фільтр	Фільтр	Фільтр
1	2	ordinary	4

- з неправильними даними:

```
alexandr@neophyte:~/University/Radchenko/Database1/Lab2$ dotnet run
Enter command: insert traineee
Error: unknown command
```

```
Enter command: insert seat
Enter type: odrinary
Enter carriageId: 1
Operation unsuccessful: this train is cargo type
```

Робота команди DELETE*:

```
Enter command: delete train
Enter id: 2
Operation successful

Enter command: delete carriage
Enter id: 4
Operation successful
```

записи в базі даних:

Таблица: train

	id	directions	manufacturer
	...	Фильтр	Фильтр
1	1	Odessa	ZAZ
2	3	Kiyv - Rivne	Man
3			

Таблица Seat буде пустою, бо ми видалили вагон, в якому було записане наше місце:

Таблица: seat

	id ▼ ¹	type	carriageId
	Фильтр	Фильтр	Фильтр
1			

Таблиця: carriage

	id	type	manufacturer
	...	Фільтр	Фільтр
1	1	Cargo	Renault
2	5	passenger	Man
3			

Робота команди UPDATE*:

```
Enter command: update train
Enter id: 3
Enter direction: New York
Operation successful
```

Запис в базі даних:

Таблиця: train

	id	directions	manufacturer
	...	Фільтр	Фільтр
1	1	Odessa	ZAZ
2	3	New York	Man
3			

Оновлення даних доступно для типу сидіння.

*) **Примітка.** Валідація даних проходить по одному і тому ж принципу: перевірки чи id є цілим числом та чи існує воно в базі даних та перевірку чи рядок не є пустим.

2. На жаль, SQLite, на відмінну від PostgreSQL, не може виконувати генерації даних за допомогою лише SQL-запитів. Тому довелося створювати власноруч рандомайзер рядків для запису в базу даних. Дана функція дозволяє створити n(визначає користувач) записів з рядків по 5 літер.

Функція та приклад роботи для n=5:

```
1 reference
public long InsertRandom(int n)
{
    connection.Open();
    for (int i = 0; i < n; i++)
    {
        Random rnd = new Random();
        string alphabet = "QWERTYUIOPASDFGHJKLZXCVBNMqwertyuiopasdfghjklzxcvbnm";
        StringBuilder sb = new StringBuilder(5);
        int position = 0;
        for (int j = 0; j < 5; j++)
        {
            position = rnd.Next(0, alphabet.Length - 1);
            sb.Append(alphabet[position]);
        }

        SqlCommand command = connection.CreateCommand();
        command.CommandText =
            @"
                INSERT INTO train (directions, manufacturer)
                VALUES ($directions, $manufacturer);

                SELECT last_insert_rowid();
            ";
        command.Parameters.AddWithValue("$directions", sb.ToString());
        command.Parameters.AddWithValue("$manufacturer", sb.ToString());

        long newId = (long)command.ExecuteScalar();
    }
    connection.Close();
    return 0;
}
```

Таблица: train

	id	directions	manufacturer
	...	Фільтр	Фільтр
1	1	Odessa	ZAZ
2	3	New York	Man
3	4	icZPg	icZPg
4	5	LRnPG	LRnPG
5	6	lvljZ	lvljZ
6	7	uIFvT	uIFvT
7	8	UVMzB	UVMzB
8	9	PhBAA	PhBAA

3. Команда пошуку потягів від початкового id до кінцевого id:

```
Enter command: find trains
Enter front id: 2
Enter back id: 4
3 New York Man
4 icZPg icZPg
```

Використаний SQL-запит:

```
SELECT * FROM train WHERE id BETWEEN $frontId and $endId
```

Пошук вагонів за типами:

```
Enter command: find carriageTypes
Enter type: passenger

5 passenger Man
```

```
SELECT * FROM carriage WHERE type LIKE $type
```

Пошук місць за id вагону:

```
Enter command: find seatsByCarriage
Enter id: 5

Tip: can't find seats
```

```
SELECT * FROM seat WHERE carriageId = $carriageId
```

Значення, що записані шаблоном \$value, програмно підставляються користувачем. Такий запис запобігає потраплянню неправильних даних до бази даних та покращує захищенність бази даних.

4. Розбиття коду:

BelitskyiAlexandr Update README.md		5c0c2a0 32 seconds ago	History
..			
Carriage.cs	Controller	lab2	3 minutes ago
CarriageRepository.cs	Model	lab2	3 minutes ago
Lab2.csproj		lab2	3 minutes ago
Program.cs	VIEW	lab2	3 minutes ago
README.md		Update README.md	32 seconds ago
Seat.cs	Controller	lab2	3 minutes ago
SeatRepository.cs	Model	lab2	3 minutes ago
Train.cs	Controller	lab2	3 minutes ago
TrainRepository.cs	Model	lab2	3 minutes ago
train	Database	lab2	3 minutes ago

В даному випадку я розбив код не на 3 файли (чітко модель-контролер-представлення), а враховуючі правила чистого коду для С#: кожен файл відповідає одній своїй глобальній функції. Наприклад, файл-репозиторії відповідають за роботу з "свою" конкретною таблицею.

Висновки

Виконавши дану лабораторну роботу було вивчено CRUD операції, їх правильна реалізація через SQL запити без втручання мови програмування до бази даних. При виконанні операцій забезпечувались дії, що підтримували базу даних у третій нормальній формі.

Також було проведено створення консольного додатку для керування базою даних. Оброблення виключних ситуацій та валідація даних є основою цього додатку.

Робота була виконана в операційній системі Linux дистрибутив Ubuntu за допомогою програм Visual Studio Code та DB Browser for SQLite.